Bryssel, 26. helmikuuta 2021
(OR. en)

SN 2/21

Eurooppa-neuvoston jäsenten julkilausuma

I COVID-19

1. Aiomme määrätietoisesti jatkaa työtä yhdessä ja koordinoida toimiamme pandemian ja sen seurausten hallitsemiseksi. Epidemiatilanne on edelleen vakava, ja uusista virusmuunnoksista aiheutuu lisähaasteita. Sen vuoksi on edelleen pidettävä voimassa tiukkoja rajoituksia samalla, kun tehostetaan toimia rokotetarjonnan vauhdittamiseksi.

2. Toistaiseksi on rajoitettava muuta kuin välttämätöntä matkustamista. Panemme tyytyväisinä merkille EU:ssa ja EU:hun matkustamisesta annetut kaksi neuvoston suositusta, joiden mukaan rajoituksia voidaan ottaa käyttöön suhteellisuus- ja syrjimättömyysperiaatteita noudattaen ja ottaen huomioon raja-alueiden yhteisöjen erityistilanne. Tavaroiden ja palvelujen esteetön liikkuminen sisämarkkinoilla on turvattava käyttämällä muun muassa vihreitä kaistoja.

3. Rokotukset on nyt käynnistetty kaikissa jäsenvaltioissa. Rokotestrategiallamme olemme varmistaneet, että kaikki jäsenvaltiot saavat rokotteita. Meidän on silti kiireesti nopeutettava rokotteita koskevaa lupamenettelyä sekä rokotteiden tuotantoa ja rokottamista. Meidän on myös parannettava seuranta- ja havaitsemisvalmiuksiamme, jotta virusmuunnokset tunnistetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja niiden leviäminen saadaan hallintaan, kuten todetaan komission tiedonannossa *HERA-Incubator: varaudutaan yhdessä covid-19-muunnosten uhkaan*. Tuemme komission lisäponnisteluja, joiden tarkoituksena on pyrkiä yhdessä valmistusteollisuuden ja jäsenvaltioiden kanssa lisäämään rokotetuotannon nykykapasiteettia sekä tarvittaessa mukauttamaan rokotteita uusiin virusmuunnoksiin. Tuemme myös komission meneillään olevia toimia, joiden tavoitteena on nopeuttaa raaka-aineiden saatavuutta, helpottaa valmistajien välisten sopimusten tekemistä toimitusketjujen kaikissa vaiheissa, tarkastella mahdollisuutta laajentaa olemassa olevien laitosten avulla tuotantoa EU:ssa sekä edistää tutkimusta ja kehittämistä. Yhtiöiden on varmistettava rokotetuotantonsa ennakoitavuus ja noudatettava sopimusperusteisia toimitusaikatauluja. Yleisten ponnistelujen avoimuutta olisi lisättävä.

4. Kehotamme jatkamaan rokotustodistuksia koskevan yhteisen toimintaperiaatteen muokkaamista ja aiomme palata tähän asiaan.

5. Vahvistamme solidaarisuutemme kolmansia maita kohtaan ja korostamme aikovamme päättäväisesti tehostaa pandemian maailmanlaajuista torjuntaa. Olemme edelleen sitoutuneita parantamaan rokotteiden saantia ensisijaisille väestöryhmille EU:n naapurustossa ja sitä laajemmin yhteisten periaatteiden pohjalta, ja tuemme Covax-rokoteyhteistyömekanismin kautta toteutettavaa maailmanlaajuista hanketta. Olemme tyytyväisiä Covax-hankkeen ensi vaiheen suunnitelmiin jakaa rokotteita 92:een matalan ja keskitulotason maahan. Sitoudumme osallistumaan ACT Accelerator -yhteistyön rahoitukseen kohtuullisella EU:n rahoitusosuudella.

6. Jatkamme kokonaistilanteen tiivistä seurantaa ja toteutamme tarvittaessa toimia.

II TERVEYS

7. Vaikka covid-19-kriisi ei ole vielä ohi, nyt on aika ryhtyä vahvistamaan terveysalan tulevaa kestokykyä.

8. Aiomme tehdä työtä EU:n tason koordinoinnin parantamiseksi perussopimuksessa määritellyn unionin toimivallan mukaisesti tarkoituksena huolehtia paremmasta ennaltaehkäisystä, valmiudesta ja reagoinnista tulevien terveysuhkien varalta. Ensisijaisesti on tehtävä työtä sen varmistamiseksi, että EU:lla on keinot taata rokotteiden ja kriittisten tarvikkeiden riittävä saanti kaikille jäsenvaltioilleen, tukea kauttaaltaan turvallisten ja tehokkaiden rokotteiden ja lääkkeiden kehittämisprosessia, mukaan lukien varhaisen vaiheen investoinneilla tuotantokapasiteettiin, sekä hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla massadataa ja digitaaliteknologiaa lääketieteen tutkimuksessa ja terveydenhuollossa. Terveysunionia koskevien ehdotusten ja Euroopan lääkestrategian käsittelyä olisi myös jatkettava, mukaan luettuna lääkkeiden saatavuus kaikissa jäsenvaltioissa.

9. Pyydämme komissiota esittämään viimeistään kesäkuussa 2021 kertomuksen covid-19-pandemiasta tähän mennessä saaduista kokemuksista. Kertomuksessa olisi käsiteltävä tiedonvaihtoa, koordinointia, viestintää ja yhteishankintoja sekä sitä, kuinka voidaan taata riittävä tuotantokapasiteetti EU:ssa ja luoda strategisia varastoja siten, että samalla tuetaan lääkkeiden maailmanlaajuisten toimitusketjujen monipuolisuutta ja häiriönsietokykyä. Tähän työhön perustuvia jatkotoimia olisi toteutettava vuoden 2021 toisella puoliskolla.

10. Maailmanlaajuinen monenvälinen yhteistyö on keskeisen tärkeää nykyisten ja tulevien terveysuhkien torjunnassa. Olemme sitoutuneet edistämään maailmanlaajuista terveysturvallisuutta, muun muassa vahvistamalla Maailman terveysjärjestöä ja valmistelemalla sen puitteissa kansainvälistä pandemiayleissopimusta. Tämän osalta odotamme Roomassa pidettävää G20-ryhmän maailmanlaajuista terveyshuippukokousta.

III TURVALLISUUS JA PUOLUSTUS

11. Olemme edelleen sitoutuneet panemaan täytäntöön strategisen ohjelman 2019–2024 noudattamalla strategisempaa toimintatapaa ja lisäämällä EU:n kykyä toimia itsenäisesti. Erityisesti turvallisuuden ja puolustuksen osalta haluamme pitää esillä EU:n etunäkökohtia ja arvoja sekä sen selviytymiskykyä ja valmiuksia puuttua tehokkaasti kaikkiin turvallisuusuhkiin ja -haasteisiin. Vahvistamme, että epävakauden lisääntyessä maailmanlaajuisesti EU:n on kannettava suurempi vastuu omasta turvallisuudestaan.

12. Sitoudumme tekemään tiivistä yhteistyötä Naton kanssa noudattaen kaikilta osin perussopimuksissa vahvistettuja ja Eurooppa-neuvostossa sovittuja periaatteita sekä vahvistamaan kumppanuuksiamme YK:n ja keskeisten alueellisten kumppaneiden kanssa. Odotamme Yhdysvaltojen uuden hallinnon kanssa tehtävää yhteistyötä vahvan ja kunnianhimoisen transatlanttisen toimintasuunnitelman pohjalta, johon sisältyy tiivis turvallisuus- ja puolustusalaa koskeva vuoropuhelu. Tämä globaali yhteistyö hyötyy EU:sta, joka on entistä vahvempi turvallisuuden ja puolustuksen alalla.

13. EU:n turvallisuus- ja puolustusalan toimintapolitiikkojen ja välineiden vahvistamiseksi on toteutettu merkittäviä toimia. Jäsenvaltioiden välisen turvallisuus- ja puolustusalan yhteistyön syventämistä, puolustusalan investointien lisäämistä sekä unionin siviili- ja sotilasalan voimavarojen tehokkaampaa kehittämistä ja operatiivisen valmiuden parantamista varten olemme sitoutuneet

    - tehostamaan unionin siviili- ja sotilasalan operatiivista toimintaa muun muassa parantamalla joukkojen muodostamista, tehostamalla EU:n suunnittelu- ja komentojärjestelyjä sekä ottamalla tehokkaasti käyttöön Euroopan rauhanrahaston, jonka on määrä olla pian käyttövalmis,

- kannustamaan jäsenvaltioita käyttämään paremmin puolustuksen koordinoidussa vuosittaisessa tarkastelussa (CARD) esitettyjä yhteistyömahdollisuuksia ja hyödyntämään kaikilta osin pysyvää rakenteellista yhteistyötä (PRY) tavoitteena lisätä investointeja sekä parantaa valmiutta ja yhteistoiminnallista voimavarojen kehittämistä,
- vahvistamaan Euroopan puolustuksen teknologista ja teollista perustaa muun muassa hyväksymällä pian Euroopan puolustusrahasto ja saamalla se nopeasti voimaan ja käyttövalmiiksi sekä edistämällä siviili-, puolustus- ja avaruusteollisuuden, tekoäly ja murroksellinen teknologia mukaan lukien, välisiä synergioita ja pk-yritysten osallistumista. Tämän on määrä tukea sopeutumiskykyämme kriittisten teknologioiden ja strategisten arvoketjujen suhteen. Sitä varten pyydämme komissiota esittämään viimeistään lokakuussa 2021 teknologia-alan etenemissuunnitelman tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja innovoinnin edistämiseksi sekä kriittisiin teknologioihin ja arvoketjuihin liittyvien strategisten riippuvuuksien vähentämiseksi,
- varmistamaan eurooppalaisille turvallisen mahdollisuuden käyttää globaaleja yhteisresursseja (avaruus, kybertoimintaympäristö ja aava meri mukaan lukien) sekä paremman sotilaallisen liikkuvuuden unionin alueella.

14. Ottaen huomioon kyberuhkien lisääntymisen ja monitahoisuuden pyrimme vahvistamaan Euroopan sieto- ja reagointikykyä kyberuhkien varalta ja parantamaan kyberturvallisuuden kriisinhallintakehystä. Joulukuussa 2020 esitetyn kyberturvallisuusstrategian mukaisesti pyydämme komissiota ja korkeaa edustajaa raportoimaan täytäntöönpanosta viimeistään kesäkuussa 2021. Lisäksi pyydämme lainsäätäjiä edistämään ripeästi työtä etenkin tarkistetun verkko- ja tietoturvadirektiivin osalta. Kehotamme lisäksi toteuttamaan laajempaa yhteistyötä ja koordinointia hybridiuhkien ja disinformaation ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, myös ottamalla mukaan yksityinen sektori ja asiaankuuluvat kansainväliset toimijat.

15. Korkea edustaja selvitti meneillään olevia toimia kunnianhimoisen strategisen kompassin laatimiseksi ohjaamaan EU:n turvallisuus- ja puolustusalan tavoitetason jatkototeutusta. Pyydämme korkeaa edustajaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa viemään eteenpäin strategista kompassia koskevaa työtä EU:n koko välineistöä hyödyntäen tarkoituksena hyväksyä se viimeistään maaliskuussa 2022.

16. Eurooppa-neuvosto aikoo tarkastella säännöllisesti turvallisuus- ja puolustusalaa.

IV ETELÄINEN NAAPURUSTO

17. Keskustelimme EU:n ja eteläisen naapuruston kumppanuuden poliittisesta ja strategisesta luonteesta. Vahvistamme Eurooppa-neuvoston joulukuussa 2020 antamat päätelmät ja pyydämme neuvostoa käsittelemään uudistettua ja vahvistettua kumppanuutta eteläisen naapuruston kanssa koskevan komission ja korkean edustajan yhteisen tiedonannon täytäntöönpanoa, tarkoituksena käsitellä yhteisiä haasteita ja hyödyntää yhteisiä mahdollisuuksia tehostetun yhteistyön avulla.

***

Tuomitsemme vahvasti hyökkäyksen Maailman ruokaohjelman vierailulla Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa ollutta valtuuskuntaa vastaan. Ilmaisemme syvimmän osanottomme Italialle ja uhrien omaisille.